

Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite Salon kaupungille selkeät tavoitteet ja linjaukset aurinkoenergian tuotantoon

Kaupunginvaltuusto 17.04.2023 § 35

Valmistelija

Kalle Räike ym. tekivät seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kokoomuksen valtuustoryhmä
Kalle Räike, valtuustoryhmän pj.

Salon kaupunginvaltuuston kokous 17.4.2023

Yhteystiedot: Kalle Räike, Kokoomuksen valtuustoryhmän pj.,
kalle.raike@salo.fi, puh. 040 172 4148

Salon kaupungille selkeät tavoitteet ja linjaukset aurinkoenergian tuotantoon

Investoinnit uusiutuvan energian tuotantoon ja sen kehittämiseen ovat suurempia kuin koskaan aiemmin ja kasvavat vauhdilla. Kasvu niin kansainvälisesti kuin Suomessakin keskittyy aurinko- ja tuulienergiaan. Salon on oltava hereillä tässä energiarakentamisen voimistuvassa virrassa.

Suomessa on lukuisia tuulienergia hankkeita jo toteutettuna, ja useita suurhankkeita on käynnissä painottuen Länsi-Suomeen. Varsinais-Suomessa maakuntakaava asettaa raamit tuulienergiarakentamiselle, ja sen rakentaminen on tiukemmin säädeltyä kuin aurinkoenergiarakentamisen.

Kokonaistuotantovolyyymi valmistuneissa ja suunnitteilla olevissa tuulienergiahankkeissa on merkittävästi aurinkoenergiahankkeita suurempi, mutta kasvu aurinkoenergiarakentamisessa on erittäin voimakasta. Uusiutuvan energian eri tuotantomuodot täydentävät toisiaan.

Varsinais-Suomi on tutkitusti suotuisa alue auringon kokonaissäteilyn suhteen ja vuotuisen kokonaissäteilyn määrä on lähes samaa suuruusluokkaa kuin Pohjois-Saksassa. Salon sijainti ja laaja pinta-ala tekevät kaupungistamme optimaalisen kohteen aurinkoenergiatuotannolle. Tämä näkyikin Salossa useiden toimijoiden voimakkaasti lisääntyneenä aktiivisuutena teollisen mittakaavan aurinkoenergiahankkeiden suunnittelussa.

Elinvoimainen Salo on yksi strategiamme päämääristä, ja sen saavuttamista edesauttaa uusiutuvan energian rakennushankkeiden toteutuminen kaupungissamme. Aurinkosähkön tuotanto nimittäin houkuttelee ympärilleen energiaintensiivistä teollisuutta, jolle edullisen uusiutuvan sähköenergian lähisaatavuus on elinehto.

Käsissämme on valtava mahdollisuus valjastaa kestävä kehityksen megatrendi tuottamaan Salolle menestystä tulevina vuosikymmeninä: positiivista nostetta, monipuolistuvaa yritystoimintaa, uusia työpaikkoja ja asukkaita, kehittyvää osaamista, tuotekehitysinvestointeja ja kasvavia verotuloja.

Suunnitteilla olevat aurinkoenergian rakennushankkeet sijoittuvat sekä yksityiselle että kaupungin omistamalle maalle. Salon on tehtävä päätöksiä mahdollistaakseen hankkeiden eteneminen ja edistettävä maankäyttöä koskevia lupa- ja kaavaprosesseja. Päätöksenteon on oltava

ennustettavaa, johdonmukaista ja viiveetöntä, jotta varmistetaan aurinkoenergiarakentamisen onnistunut sijoittuminen Saloon.

Tämän mahdollistamiseksi Salon on laadittava suunnitelma teollisen mittakaavan uusiutuvan energian tuotantohankkeille. Suunnitelmassa on painotettava aurinkoenergiarakentamista ja huomioitava laaja- alaisesti hankkeita toteuttavien yritysten ja hankealueiden maanomistajien sekä asukkaiden intressit. Lisäksi on huomioitava luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja luontokadon minimointi.

Uusiutuvan energian hankkeet etenevät kiihtyvällä tahdilla ja Salon kannattaa olla ripeä, jotta saavutetaan parhaat tulokset sekä Salon elinvoimaisuuden että vihreä siirtymän vauhdittamisessa.

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Kalle Räike
Juhani Nummentalo
Ari Aalto
Ralf Hellsberg
Marko Tapio
Stina Siikonen
Marjatta Hyttinen
Arttu Karhulahti
Janne Väistö
Anna-Leena Yli-Jama
Elina Suonio-Peltosalo
Anna Härri
Mika Nummenpalo
Marja Ruokonen
Timo Lähteenmäki
Janne Järvinen
Pia Hellström
Satu Parttimaa
Sanna Leivonen
Kai Schneider
Saija-Reetta Puopolo
Petteri Rissanen”

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi.

Tiedoksianto Kaupunkikehitysjohtaja
Maankäyttöpalvelujen johtaja
Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Kaupunkikehityslautakunta 20.06.2023 § 111
1721/00.02.50/2023

Valmistelija Maankäyttöpalvelujen johtaja Raimo Inkinen, raimo.inkinen@salo.fi, 02 778 5617

Kantaverkkoyhtiö Fingrid varautuu siihen, että aurinkosähköteho voi nousta Suomessa 7000 megawattiin vuoteen 2030 mennessä. Aurinkosähkö on nopeimmin kasvava energiamuoto maailmalla, vaikka Suomessa sen osuus sähköntuotannosta on vielä alle prosentin. Aurinkopaneeleiden valmistustekniikka on kuitenkin kehittynyt nopeasti. Suomen mahdollisuudet tuottaa sähköä auringosta ovatkin jo yhtä hyvät

kuin Keski-Euroopassa. Aurinkotuntien määrä on Varsinais-Suomessa ja Salossa Suomen suurimpia.

Aurinkovoima tasapainottaa suomalaista sähköjärjestelmää hajauttaen energian tuotannon kantaverkon eri osiin. Myös ajallisesti aurinkosähkö hajauttaa tuotantoa, kun sitä syntyy päivällä, mutta ei yöllä. Tuulisähköä sen sijaan syntyy useammin yöllä kuin päivällä. Myös vuositasolla aurinkosähkö ja tuulisähkö tasapainottavat toisiaan, kun talvella tuulee useammin kuin kesällä ja aurinkoenergiaa syntyy enemmän kesäkaudella. Sähkön varastointitekniikoiden kehittyminen ja vihreän vedyn tuottaminen tukevat aurinkovoiman asemaa jatkossa.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto (LUT) arvioi, että tulevana vuosikymmeninä aurinkoenergialla tuotetaan kymmeniä prosentteja Suomen uusiutuvan energian tarpeesta.

Tulevaisuudessa puolet Suomen aurinkovoimakapasiteetista on voimalaitostyyppisiä ja toinen puoli kotitalouksien ja kiinteistöjen hallinnoimia järjestelmiä. Kaikki eivät tuota aurinkosähköä myytäväksi pohjoismaisille markkinoille, vaan osa paneelien tuottamasta sähköstä käytetään itse joko kiinteistöissä tai teollisuustuotannossa.

Kantaverkon kannalta aurinkovoiman rakentaminen on erilaista kuin tuulivoiman rakentaminen. Teholtaan pienet yksiköt sijoittuvat tasaisesti ympäri maata. Uusia järeitä ja pitkiä kantaverkon liityntäjohtoja tarvitaan harvemmin. Jos aurinkosähkö käytetään itse, ei sähköä tarvitse kierrättää sähköverkkojen kautta.

Tällä hetkellä käytössä olevan luokituksen mukaan teollisen kokoluokan aurinkovoimalaitos on teholtaan enemmän kuin yksi megawatti. Suomeen suunniteltujen laitosten tehoiksi on kuitenkin jo ilmoitettu kymmeniä tai jopa useita satoja megawatteja.

Teollisen kokoluokan aurinkovoimalaitos tarvitsee paljon tilaa. 1 megawatti vastaa noin 1,5 ha:n tarvittavaa maa-aluetta. Joillekin aurinkovoimalaitokselle riittää muutaman kymmenen hehtaarin alue. Suurimpien Suomeen suunniteltujen aurinkopuistojen tilantarve on satoja hehtaareja.

Aurinkovoimalaitokset pyritään rakentamaan sähkön siirron runkovoimalinjojen tai sähköasemien lähelle, alueille, joissa ei ole kilpailevaa maankäyttöä.

Aurinkovoimalaitosta suunnitteleva energiayhtiö tai hankeyhtiö vuokraa maan, mutta viime kädessä kunnat ohjaavat rakentamista osayleiskaavan tai suunnittelutarveratkaisun sekä rakennusluvan perusteella.

Vakiintunutta ohjeistusta teollisen luokan aurinkovoiman rakentamiselle ei vielä ole. Valtakunnalliset ohjeet ja oikeuskäytännöt puuttuvat. Siksi ympäristöministeriö on ryhtynyt valmistelemaan ohjeita kaavoitusta ja lupamenettelyjä varten. Työtä varten on perustettu ohjausryhmä. Ministeriön tavoitteena on yhtenäistää suurten aurinkovoimalaitosten kaavoituksessa ja rakentamisessa sovellettavia käytäntöjä. Ministeriön ohjausryhmä voi tehdä myös esityksiä aurinkovoimalaitosten rakentamista koskevan lainsäädännön kehittämiseksi. Ministeriön tavoitteena on edistää teollisen kokoluokan aurinkoenergiarakentamista.

Uusiutuvan energian tuotanto ja aurinkoenergian mahdollisuudet sopivat hyvin Salon strategiaan ja sen kehityksessä on syytä olla aktiivisesti mukana. Salon kaupunki onkin keskustellut viimeisen vuoden aikana noin kahdenkymmenen aurinkovoimahankkeen kehittäjätahon kanssa

projektien sijoittumisesta Saloon. Samoin on vertailtu käytäntöjä eri kunnissa sijoittumiseen, sopimuksiin ja lupakäytäntöihin liittyen.

Salon tulisikin laatia suunnitelma teollisen mittakaavan aurinkoenergiahankkeiden sijoittumisille soveltuville alueille. Lisäksi suunnitelmassa on huomioitava Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelma ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja luontokadon minimointi.

Esittelijä

Vs. Kaupunkikehitysjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunkikehityslautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Salon kaupunki laatii suunnitelman teollisen mittakaavan aurinkoenergiahankkeiden sijoittumisille soveltuville alueille ja että valtuusto merkitsee tiedokseen valmistelutekstin mukaisen vastauksen kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Jerina Wallius ehdotti, että päätösehdotukseen lisätään seuraavaa: Aurinkoenergiahankkeet eivät saa lisätä luontokatoa. Hankkeet tulee sijoittaa ensisijaisesti jo olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön ja olemassa oleviin haittakäytäviin.

Walliuksen ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut